

Vägledning för svenska arter i
habitatdirektivets bilaga 2
NV-01162-10
Beslutad: 20 januari 2011

Grusnarv

Arenaria humifusa

EU-kod: 1944

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

BESÖK: STOCKHOLM - VALHALLAVÄGEN 195
ÖSTERSUND – FORSKARENS VÄG 5, HUS UB
KIRUNA – KASERNGATAN 14
POST: 106 48 STOCKHOLM
TEL: 08-698 10 00
FAX: 08-698 14 80
E-POST: REGISTRATOR@NATURVARDSVERKET.SE
INTERNET: WWW.NATURVARDSVERKET.SE

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Grusnarv är i Sverige nästan helt knuten till serpentenberggrund där den företrädesvis växer i sprickor och på klipphyllor, gärna på vittringsgrus, som hålls fuktiga genom skugga eller tidvis översilning. Den växer normalt tillsammans med fjällglim och kal fjällarv och förekommer huvudsakligen mellan 500 - 1000 meter över havet.

Önskvärd naturlig stress och störning

Klimatiskt och av bergrunden betingad stress gör att den oftast helt saknar konkurrens från andra arter.

Reproduktion och spridning

Artens frön kan spridas med snödrev och vind, en uppskattning av spridningsavstånd är 100–500 meter. Grusnarv förekommer i ett flertal miljöer med rätt berggrund (och rätt vittringsgrad) ovan trädgränsen och verkar ha etablerat sig på de flesta lämpliga platserna i svenska fjällkedjan.

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

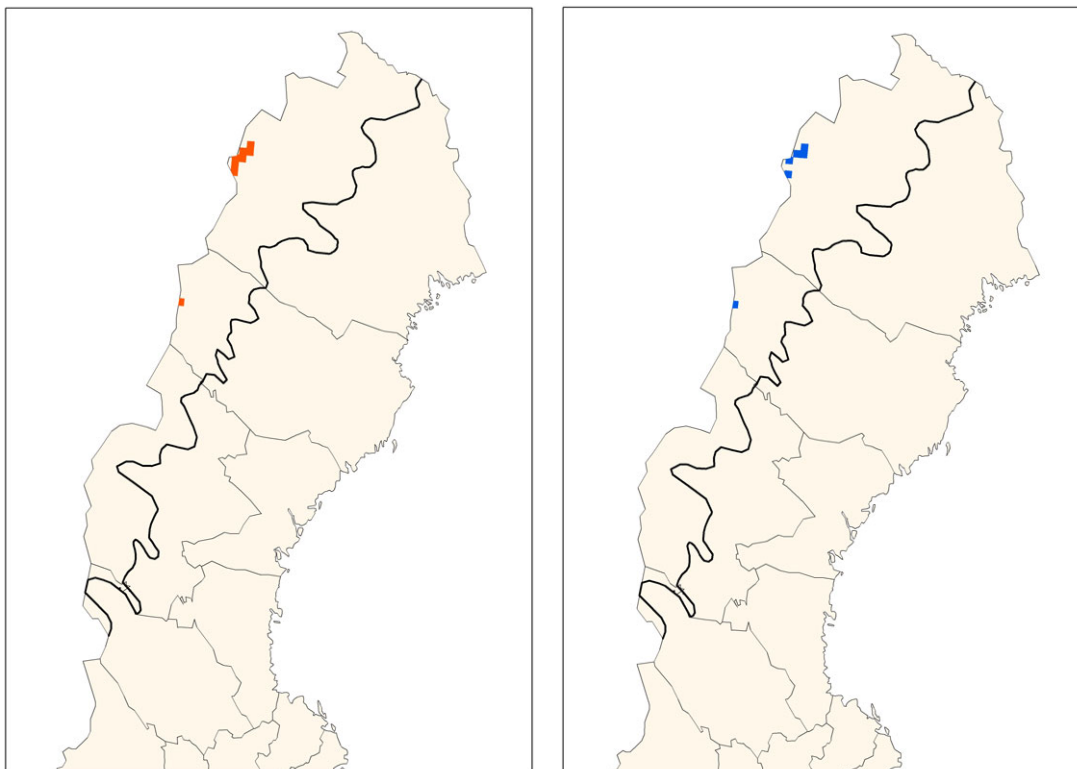
Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Nära hotad (NT).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)	2			2
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)	740			740
Referensvärde (km ²)	740			740
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)	3 000			3 000
Referensvärde (enhet ¹)	3 000			3 000
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status	Gynnsam			
Bedömning trend	Stabil			

¹ Enhet för artens population är antal skott.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde (vänster) och förekomster (höger).

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artermensam.pdf#12

Hotbild

- Växtinsamling kan möjligen vara ett mindre hot mot arten.
- Eventuella klimatförändringar kan även innebära att framförallt fuktigheten förändras på lokalerna vilket kan missgynna grusnarven. I ett längre perspektiv kan även höjning av trädgränsen teoretiskt vara ett hot men eftersom inte heller träd växer på serpentin kan det endast bli ett marginellt hot, men besökning i anslutande skog på andra bergarter är det.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att ingen försämringar för arten sker, (dvs att artens intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- Fortsatt övervakning av några lokaler genom floraväkteri.

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artermensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av underarten är fridlyst enligt 7§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra underarten i naturen. Förbudet gäller alla stadier i underartens livscykel.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för grusnarv ska vara minst 740 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för grusnarv ska vara minst 60 km ² i alpin region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX individer av grusnarv i alpin region.	Biogeografisk	Metodik är inte framtagen.	Antal individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst 3 000 skott av grusnarv i alpin region.	Biogeografisk	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal skott	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX fertila individer av grusnarv på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal fertila individer	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX skott av grusnarv på lokalen YY.	Lokal	Enligt BI-manual kärlväxter.	Antal individer	Vart 6:e år

<i>Mål – livsmiljö</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst XX km ² lämplig livsmiljö (serpentinberg med vittringsgrus) för grusnarv i artens gynnsamma utbredningsområde / området YY.	Nationell / Område	Enligt UF-manual för fjäll (fastställd).	Antal km ²	Vart 6:e år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av förekomst i minst 50% av områdena vart 6:e år. Data om förekomst i skyddade områden förutsätts komma fram genom den biogeografiska uppföljningen.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

Engelskjøn, T. 1965. Nye funn av *Arenaria humifusa* Wg. i Nordland og Lule Lappmark. *Blyttia* 23: 105–124.

Löf, Å. 1994. Hotade fjällväxter i Lule lappmark. Examensarbete på Biologisk-Geovetenskaplig linje.

Rune, O. 1954. *Arenaria humifusa* on serpentine in Scandinavia. *Nytt Mag f. Botanikk* 3: 183–195.

Rune, O. 1955. *Arenaria humifusa* i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 49: 197–216.

Rune, O. 1963. *Arenaria humifusa*. En sällsynt fjällväxts märkliga upptäcktshistoria. *Natur i Lappland II. (Svensk Natur)*: 779–792.

Rune, O. 1988. Serpentinfloran i Skandinavien. *Blyttia* 46: 43–51.

Länkar

Virtuella floran <http://linnaeus.nrm.se/flora/>

Kontaktuppgifter

Marit Persson
marit.persson@artdata.slu.se
018-67 26 58

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala